

ТМ	Г. XXXIV	Бр. 1	Стр. 333-338	Ниш	јануар - март	2010.
----	----------	-------	--------------	-----	---------------	-------

UDK 016:929]:94 Миљковић Е.

Био-библиографија
Примљено: 15. 12. 2009.

Драгољуб Б. Ђорђевић
Машински факултет
Ниш

ЕМА МИЉКОВИЋ* – ИСТОРИЧАР, ОСМАНИСТА И СТРУЧНИ ПРЕВОДИЛАЦ**

Резиме

У тексту се даје сажета биографија са изводом из библиографије др Еме Миљковић, ванредног професора Филозофског факултета Универзитета у Нишу, познатог српског историчара, османисте и стручног преводиоца. Професор Миљковић је задужила српску историјску науку неколиким вредним монографијама, студијама и чланцима из османистике и историје српског народа под османском влашћу у другој половини 15. и првој половини 16. века. Говори турски, арапски, енглески, француски, а служи се и немачким језиком. За београдски Слио превела је са француског књигу *Историја Османског царства*, коју је приредио Робер Мантран (Robert Mantrand).

Кључне речи: Ема Миљковић, историја, османистика, Филозофски факултет у Нишу, Универзитет у Нишу

brkab@junis.ni.ac.rs

* Спремљено у оквиру пројекта *Култура мира, идентитети и међуетнички односи у Србији и на Балкану у процесу евроинтеграције* (149014Д), који се изводи на Филозофском факултету у Нишу, а финансира га Министарство науке и технолошког развоја РС.

** Редакција ће у неколико следећих бројева представити по једног наставника, тј. научника из друштвено-хуманистичких дисциплина – филозофије, социологије, психологије, права, економије... – стално упошљеног на Универзитету у Нишу. Поред сажете био-библиографије, изабраник ће бити представљен већ објављеним радом, за који држи да му је репрезентативан, и посебно писаним чланком за ову прилику. Ризик првенствено субјективног одабира – али није реч само о њему – преузима главни и одговорни уредник часописа, верујући да тиме потпомаже афирмацију нишке академске заједнице друштвених научника у српским и ширим оквирима.

Рођена 30. марта 1967. године у Београду. Дипломирала 1989. године на Филолошком факултету у Београду, Група за оријенталну филологију. Постдипломске студије на групи за турски језик завршила марта 1993. године, одбраном магистарског рада **Особености турског језика кануна и дефтера за смедеревску и суседне области у XV веку**. У Историјском институту, у Секцији за историју српског народа под туђинским влашћу од 15-18. века, запослена од 1. новембра 1990. године, где се бави проучавањем историје српског народа под турском влашћу у другој половини 15. и првој половини 16. века. Докторирала је на Филозофском факултету у Београду 16. септембра 2002. са тезом **Смедеревски санцак у другој половини 15. и првој половини 16. века**. Учествовала је научним скуповима и симпозијумима у земљи и иностранству. Од 01.03.2004. запослена је на Филозофском факултету у Нишу као доцент за предмет Национална историја 16-18. век. У децембру 2008. године на Филозофском факултет у Нишу изабрана за ванредног професора за предмете Историја Срба 1459-1606, Историја Срба 1606-1800, као и Општа историја новог века 1492-1650 и Општа историја новог века 1650-1789. У периоду 2002-2005 руководила пројектом „Друштво у Србији под туђинском влашћу 16-18. век“, чији је носилац био Историјски институт. Од 2006. ангажована на пројекту „Градови и тргови у српским земљама средњег века и суседни утицаји на њихов развој“, (руководилац проф. др Синиша Мишић), чији је носилац Филозофски факултет Београд, а који финансира Министарство за науку и заштиту животне средине Републике Србије, са истраживачком категоријом А1. Члан Одбора за друштвене науке САНУ. Члан редакција више стручних и научних публикација у земљи. Од школске 2006-2007. ангажована је на Филолошком факултету у Београду за предмете Културна историја Арапа и Основе исламске цивилизације. Именована је за начелника Одсека историјских наука Центра за научна истраживања САНУ и Универзитета у Нишу.

Област истраживања: османистика; историја српског народа под османском влашћу у другој половини 15. и првој половини 16. века.

Говори турски, арапски, енглески, француски, служи се немачким језиком.

Библиографија:

Монографије:

Смедеревски санцак 1476-1560 : земља - насеља – становништво. - Београд : Историјски институт : Службени гласник, 2004. - 355 стр., карта : илустр.

Браничево у 15. веку, историјско-географска студија, Пожаревац 2006, 297 (коауторство са А. Крстићем).

Поглавља у монографијама:

Крстарећи Османским царством, У: Приватни живот у српским земљама у освит новог века, Београд 2005, 173-196.

Феудални систем на Балкану у првом веку османске владавине, У: Насеља и становништво области Бранковића. – Београд : САНУ, 2001, 533-547.

Поморавље од пада под османску власт до Првог српског устанка, У: Морава, Београд 2006, 283-321.

Пљеваљско друштво - преображај српског трга у османску касабу, Историја Пљеваља, Пљевља 2009, 89-141.

Картографски рад и просопографске студије

Османско царство 16-18. век, зидна карта, [коаутор са Р. Љушићем] Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2004.

Османлије, родослов, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006.

Чланци и радови у зборницима:

Опширни дефтер Смедеревског санџака из 1476. године, У: Историјски часопис 38 (1991), 1992, стр. 31-42.

Етнички хомогена држава по сваку цену: етничко чишћење Срба у Западној Славонији, У: Срби у Хрватској. Насељавање, број и територијални размештај. – Београд : Географски факултет, 1992, стр. 259-269.

Прилог проучавању почетака исламизације у Браничеву 1467-1476. године, У: Зборник Матице српске за историју 47-48 (1993), стр. 125-133.

Ваљевски крај у првим деценијама турске власти, У: Ваљево, постанак и успон градског средишта. Саопштења са научног скупа поводом шест векова од најстаријег помена Ваљева у историјским изворима одржаног 8-10. октобра 1993. године у Ваљеву. – Ваљево : Народни музеј ; Београд ; Одељење за историју Филозофског факултета, 1994, стр. 152-160.

The beginning of the islamization in Serbia, Bosna and Herzegovina, У: Man on the Balkans - historical and art being, Balkanistic Forum 1, Blagoevgrad 1995, str. 97-104.

Муслиманство и богумилство у историографији, У: Босна и Херцеговина од средњег века до новијег времена. Међународни научни скуп 13-15. децембра 1995. – Београд : Историјски институт САНУ ; Нови Сад : Православна реч, 1995, стр. 285-295.

Рашки корени Новог Пазара, У: Сеоски дани Сретена Вукосављевића 16 (1995), стр. 115-122.

Кнежинска самоуправа у Смедеревском санџаку у другој половини 15. и првој половини 16. века, У: Зборник МС за историју 57 (1998), стр. 87-97.

Поименични попис Крагујевца из 1476. године, У: Престоница Књаза, Господара / приредио Ђорђе С. Костић. – Крагујевац : Нова светлост ; Београд : ЛутЕразмо, 1998, стр. 7-12.

Пљевља и нахија Кукањ у у другој половини 15. века, У: Гласник Завичајног музеја. Пљевља 1 (1999), стр. 157-169.

Малколмова апологија “Pax ottomana”, У: Одговор на књигу Ноела Малколма Kosovo. A Short History. – Београд : Историјски институт САНУ, 2000, стр. 69-85.

Malcolm's Apology of the "Pax Ottomana", U: Response to the Noel Malcolm's Book Kosovo. A Short history. – Belgrade : Institute of History, 2000, str. 47-73.

Насеља Нишког кадилука 1516. године, У: Гласник одбора за проучавање југоисточне Србије САНУ (2000), стр. 24-34.

Насеље Рудо Поље у Смедеревском санцаку од 1476-1572. године, У: Научни скуп Рудо Поље Карановац Краљево (од првих помена до Првог светског рата). – Београд : Балканолошки институт САНУ, Краљево : Народни музеј, 2000, стр. 55-66.

Подриње у првом веку турске власти у српским земљама, У: Рачански зборник 5, Бајина Башта (2000), стр. 7-16.

Породица у пљеваљском крају у првом веку османске владавине, У: Гласник Завичајног музеја (Пљевља) 2 (2001) 103-117.

Крај владавине Косача и прве године османске власти у Херцеговини, У: Српска проза данас : Косаче оснивачи Херцеговине / Ћоровићеви сусрети прозних писаца у Билећи. Научни скуп историчара у Гацку / [приређивач Радослав Братић]. – Билећа : Просвјета ; Гацко : Просвјета ; Београд : Фонд “Светозар и Владимир Ћоровић”, 2002, стр. 291-307.

Сеоска привреда у Смедеревском санцаку (1476-1560), У: Историјски часопис 28 (2001), 2002, 117-136.

Путопис и историјски извор: Београд у 16. веку, У: Београд у делима европских путописаца: зборник радова са међународног научног скупа, Балканолошки институт САНУ, Београд, 25.03-27.03 2001, стр. 45-53.

Зеамет Кушлат, У: Земља Павловића : средњи вијек и период турске владавине : зборник радова са научног скупа Рогатица, 27-29. јуна 2002. – Бања Лука ; Српско Сарајево, стр.367 - 378.

О значају османских пописних књига као историјских извора – на примеру дефтера смедеревског санцака, У: Историјски часопис 49(2002), 2003, стр. 123 – 138.

Детаљни попис нахије Ниш из 1516. године, У: Пешчаник – часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке 1, Ниш 2004, стр. 193-205.

Типологија сеоских насеља у првом веку османске владавине у српским земљама, У: Споменица Милана Васића, Бања Лука 2005, 185-213.

Расветљавање неколико аспеката из прошлости српског народа на основу османских пописа, Глас CDII Српске академије наука и уметности, Одељење друштвених наука, књ. 30, Београд 2005, 180-184.

Прилог проучавању миграција влашког становништва на српском етничком простору у другој половини 15. века: пример влаха нахије Кукањ, Браничевски гласник 3/4 (2006), 85-93.

Османске пописне књиге као извор за историју српског народа под османском влашћу (О постојећим критичким издањима и планираним пројектима), Бањалучки новембарски сусрети „Наука и образовање“, Филозофски факултет у Бањалуци, Научни скупови, књ. 6, том I, Бања Лука 2006, 269-281.

Типологија сеоских насеља у области Браничева у прво веку османске власти (постављање проблема и правци истраживања), Браничево кроз војну и културну историју Србије, Зборник радова са научног скупа Историјског архива Пожареваца св. 3, Пожаревац 2006, 29-40.

Град Бихор као османско утврђење, Милешевски записи 7, Пријепоље 2007, 127-132.

Развој града оријенталног типа у Полимљу и Потарју: Пљевља од средњовековног српског трга до оријенталне касабе, У: Гласник завичајног музеја 5, Пљевља 2006, 29-40.

The population of Kosovo and Metohija under Ottoman rule, In: Kosovo and Metohija, past, present, future, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade 2006, 5-17.

Становништво Косова и Метохије под османском влашћу, У: Косово и Метохија, прошлост, садашњост, будућност, Српска Академија наука у уметности, Београд 2006, 10-23.

Османска популациона политика на крајишту: Насеља и становништво Браничева у другој половини 15. века, Међународни научни скуп Браничево у историји Србије, Историјски архив Пожаревац, Институт за новију историју Србије, Београд, Пожаревац 30. новембар 2007, Зборник резимеа, 79-81.

Манастир Свете Тројице – духовно средиште Потарја, Црквене студије 4, Ниш 2007.

Градска насеља Капије Поморавља у од пада под османску власт до избијања Првог српског устанка, Зборник радова са међународног научног скупа "Делиград од устанка ка независности 1806-1876", Београд 2007, 9-19.

Каравансарај у Пљевљима: трговачка станица на Дубровачком друму, Гласник Завичајног музеја књ. 6 (2007), Пљевља 2008, 15-21, ISSN 1450-8559, УДК 9.

На раскршћу две епохе: континуитет и промене друштвене структуре у Браничеву у 15. веку, Историјски часопис 56 (2008), 279-304, УДК 316.343:94(497.11) "14" (коауторство са А. Крстићем)

Хришћани спахије у Смедервском санџаку у другој половини 15. века, Зборник радова са међународног научног скупа "Моравска Србија", Крушевац 2007, 85-90, ISBN 978-86-82-395-48-5

Парохијско свештенство у Браничеву у другој половини 15. века, Црквене студије 5, Ниш 2008, 329-344, (коауторство са А. Крстићем).

Османска популациона политика на крајишту: насеља и становништво Браничева у другој половини 15. века, Браничево у историји Србије, Пожаревац-Београд 2008, 209-221.

Посебности турског језика у првим пописним дефтерима Смедеревског санџака, Истоци и Утоци, Споменица Славољуба Ћинђића, Београд 2009, 133-147.

Прилози у енциклопедијама:

Емин, У: Лексикон српског средњег века. – Београд : Knowledge, 1999, стр. 180-181.

Спахија, У: Лексикон српског средњег века. – Београд : Knowledge, 1999, стр. 685-687.

Тимар, У: Лексикон српског средњег века. – Београд : Knowledge, 1999, стр. 729-730.

Енциклопедија српског народа, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2008, одреднице: Берат, Цариградски друм, Јањичари, Бојанић-Лукач Душанка, Костић Мита, Станојевић Глигор, Битка код Сенте, Бајазит I, Махмуд II, Абдул Азиз, Абдул Хамид II, Абдул Мецид, Хаци Мустафа-паша, Бушатлије, Евлија Челеби, Кочина Крајина, Коча Анђелковић, Абер Анри.

Dragoljub B. Đorđević, Niš

EMA MILJKOVIĆ – AN HISTORIAN, OSMANIST AND SPECIALIZED TRANSLATOR

Summary

The text contains a concise biography with a bibliography extract of dr Ema Miljković, an associate professor at the Faculty of Philosophy of the University of Niš, a renowned Serbian historian, Osmanist and specialized translator. Professor Miljković has obliged the Serbian historical science with numerous valuable monographs, studies and articles on Osmanistics and history of Serbian people under Osman government in the second half of the 15th and the first half of the 16th century. She speaks Turkish, Arabian, English, French, and is good in German. She has translated the French book *The History of Osman Empire* for the publisher Clio from Belgrade, which was edited by Robert Mantrand.

Key words: Ema Miljković, history, Osmanistics, Faculty of Philosophy in Niš, University of Niš.